

EL CINEMA BÈLLIC

Són moltes les pel·lícules que han pres la guerra com a temàtica principal dels seus arguments. Totes elles han estat englobades sota l'epígraf de cinema bèl·lic que, a causa de la gran quantitat de films que aplega, es pot considerar gairebé com un gènere o subgènere a cavall del cinema d'aventures, el cinema històric i el documental.

Aquest és un gènere que s'ha establert amb més força en temps de conflictivitat, (Segona Guerra Mundial, Guerra de Corea, Guerra del Vietnam...).

Tot i que el tema bàsic és la guerra i tot allò que aquesta suposa, el cinema bèl·lic ha passat per diferents registres que s'han anat alternant al llarg del segle XX. Les pel·lícules han ofert una gran varietat de posicionaments respecte a allò que és o representa una guerra. En molts casos s'ha mostrat la guerra com un instrument necessari o com un engranatge que funciona a la perfecció. En d'altres casos el cinema ha servit per enfortir els seus participants psicològicament, donant visions esbiaixades sobre l'enemic i heroitzant el propi exèrcit. En aquest casos domina l'acció, la proesa, el fet heòric, la confrontació amb l'enemic, la batalla i la victòria final. En moltes d'altres pel·lícules però la guerra ha estat definida per les seves conseqüències, mostrant-la com una solució absurda i irracional. En aquest casos predominen les experiències personals, les relacions entre les persones i la presa de consciència dels resultats reals provocats per la guerra.

Les subtemàtiques o els elements narratius que han servit per a mostrar-nos el fet bèl·lic han estat també variades. No tan sols la narració d'una batalla concreta o la destrucció i ocupació d'un indret formen part del cinema bèl·lic, també la biografia militar o les experiències concretes de soldats, així com la situació de deportats, presoners o de la població civil. Altrament algunes temàtiques s'han centrat en el conflicte entre grans estats o en els traumes i les seqüeles postbèl·liques.

És interessant veure com el cinema bèl·lic i els seus múltiples enfocaments s'han anat relacionant amb el moment històric i amb els diferents conflictes que ha patit el món al llarg del segle XX, optant en alguns casos per productes amb finalitats propagandístiques i de difusió ideològica o d'exaltació patriòtica i d'altres per una visió més humanista i antibèl·licista.

1. Apocalypse Now (Francis Ford Coppola, 1979)